

**Uchwała Nr /..... /2021
Rady Miejskiej Leszna
z dnia 2021 roku**

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lesznie oraz Zastępcę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lesznie.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372) w związku z art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 735) Rada Miejska Leszna uchwała, co następuje:

§ 1

Uznaje się skargę o numerze OR.A.1510.13.2021 na działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lesznie oraz Zastępcę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lesznie za zasadną, w części dotyczącej niewypłacenia w terminie przyznanych świadczeń.

§ 2

Wykonanie uchwały oraz poinformowanie skarżącego o sposobie załatwienia skargi powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej Leszna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący
Rady Miejskiej Leszna**

Tomasz Malepszy

Uzasadnienie
do Uchwały Nr /..... /2021
Rady Miejskiej Leszna
z dnia 2021 roku

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lesznie oraz Zastępcę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lesznie.

W dniu 11 sierpnia 2021 roku skarżąca złożyła skargę na działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lesznie oraz Zastępcę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lesznie.

Zgodnie z treścią art. 229 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego skarga wniesiona na działalność kierownika gminnych jednostek organizacyjnych podlega rozpatrzeniu przez Radę. Przewodniczący Rady Miejskiej przekazał skargę do zaopiniowania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Z treści skargi wynikało, że skarżąca zarzuca zaniedbanie i nienależyte wykonywanie zadań przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lesznie oraz jego pracowników, a w tym w szczególności Zastępcę Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lesznie, biurokratyczne załatwianie spraw, naruszenie praworządności oraz naruszenie interesów skarżącej.

Przewodniczący Rady Miejskiej Leszna wystąpił do Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lesznie o przesłanie stanowiska w przedmiotowej sprawie. W dniu 6 września br. stanowisko Dyrektora MOPR wraz ze szczegółowym opisem etapów postępowania zostało dostarczone Przewodniczącemu Rady Miejskiej i niezwłocznie przesłane Radnym – członkom Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

Tematyka skargi była szczegółowo analizowana na posiedzeniu Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w dniu 9 września 2021 roku. Członkowie Komisji po przedstawieniu problematyki skargi zadawali pytania Zastępcy Dyrektora oraz pracownikom MOPR w Lesznie. Skarżąca, pomimo prawidłowo doręczonej informacji o terminie posiedzenia komisji, nie wzięła w nim udziału, obecny na posiedzeniu komisji był mąż skarżącej.

Radni zapoznali się ze stanowiskiem Dyrektora MOPR, z którego wynika, że skarżąca złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na niepełnosprawne dziecko. Ze złożonych dokumentów wynikało, że skarżąca na dzień złożenia wniosku pobierała zasiłek macierzyński z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Lesznie oraz miała zarejestrowaną działalność gospodarczą. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lesznie uznał, że pobieranie zasiłku macierzyńskiego wyklucza otrzymywanie w tym samym okresie czasu świadczenia pielęgnacyjnego oraz wskazał, że nie jest spełniona przesłanka rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i odmówił skarżącej wnioskowanego świadczenia. Odmowna decyzja została przez stronę zaskarżona do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lesznie, które uchyliło decyzję w całości i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia oraz zaleciło ustalenie i udokumentowanie, czy wnioskodawczyni zaprzestała pracy w ramach działalności gospodarczej, gdyż w treści odwołania skarżąca wskazała, że po otrzymaniu orzeczenia o niepełnosprawności dziecka

zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej i wystąpiła z wnioskiem o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego.

Zgodnie z zaleceniami Samorządowego Kolegium Odwoławczego, MOPR wezwał skarżącą do złożenia wyjaśnień w sprawie prowadzonej działalności gospodarczej. Po złożeniu stosownych oświadczeń, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ponownie odmówił skarżącej przyznania wnioskowanego świadczenia stwierdzając, że pobieranie zasiłku macierzyńskiego, w świetle przepisów prawa nie uprawnia do przyznania świadczenia pielęgnacyjnego. Skarżąca złożyła odwołanie od wyżej wymienionej decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lesznie, które uchyliło zaskarżoną decyzję w części i orzekło o przyznaniu skarżącej świadczenia pielęgnacyjnego na dziecko od dnia 23 maja 2021 r. (po zakończeniu pobierania przez odwołującą się zasiłku macierzyńskiego). Skarżąca złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lesznie, które przekazało stosowne dokumenty do WSA w Poznaniu, nie znajdując podstaw do zmiany decyzji. Do dnia 6 września br., Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lesznie nie otrzymał prawomocnego wyroku.

Należy podkreślić, że MOPR w Lesznie nie dokonał na rzecz skarżącej wypłaty świadczenia pielęgnacyjnego na dziecko, pomimo decyzji SKO w Lesznie o przyznaniu wypłaty od dnia zakończenia pobierania zasiłku macierzyńskiego, gdyż – wedle stanowiska MOPR – zasugerował się wniesioną do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu skargą na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lesznie. Po złożeniu przez skarżącą skargi do Rady Miejskiej MOPR ustalił, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu oddalił skargę na decyzję SKO. MOPR w Lesznie niezwłocznie po uzyskaniu tej informacji wykonał decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lesznie dokonując wypłaty zaległego świadczenia pielęgnacyjnego.

W trakcie posiedzenia Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie przyznała, że zwłoka w wypłaceniu skarżącej świadczenia po decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lesznie była błędem. Podniosła również kwestię ubezpieczenia zdrowotnego skarżącej i poinformowała, że składki z tego tytułu zostały spłacone i skorygowane w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Pracownicy MOPR w Lesznie podkreślili, że na błędną decyzję miały wpływ niejednoznaczne, nieprecyzyjne zapisy prawa, w szczególności w kwestii, czy zawieszenie prowadzenia działalności gospodarczej może być potraktowane, jako niewykonywanie pracy zarobkowej. Zauważyli, że niektóre ośrodki pomocy rodzinie interpretują zawieszenie działalności jako niewykonywanie pracy zarobkowej, inne nie.

Obecna na posiedzeniu komisji kierownik Biura Prawnego Urzędu Miasta Leszna potwierdziła niejasność tych przepisów. Podkreśliła, że trudno czynić zarzut z tego tytułu, że ktoś zinterpretował w ten lub inny sposób przepis, który jest niejasny i pozwala na różne interpretacje. Jednoznacznie wyraziła opinię, że skarga w części niewypłacenia jest zasadna. Decyzja SKO jest decyzją ostateczną, nie służy od niej odwołanie w toku instancji i obowiązkiem organu było wypłacenie świadczenia. Organ ewidentnie naruszył przepisy.

Obecny na posiedzeniu komisji mąż skarżącej zaznaczył, że nie ma pretensji o decyzję, tylko o brak informacji o konieczności zaniechania prowadzenia działalności gospodarczej, a składki z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego byłyby wówczas opłacane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lesznie. Pracownicy MOPR podkreślili, że

zawsze starają się rozmawiać z podopiecznymi ośrodka, próbować rozwiązywać problemy i tłumaczyć zawilości proceduralne, skarżąca z takiej możliwości nie skorzystała. Mąż mieszkanki odpowiedział, że żona była w ośrodku, nie potrafił jednak wskazać terminu i osoby, z którą rozmawiała.

Po wysłuchaniu stron, dyskusji oraz opinii kierownika Biura Prawnego Urzędu Miasta Leszna Komisja Skarg, Wniosków i Petycji jednogłośnie uznała skargę za zasadną, w części dotyczącej niewypłacenia świadczenia pieniężnego w terminie.

Podstawa prawna:

KPA:

Art. 16. § 1. Decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub ustawach szczególnych.

§ 2. *Decyzje mogą być zaskarżane do sądu administracyjnego z powodu ich niezgodności z prawem, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych ustawach.*

§ 3. *Decyzje ostateczne, których nie można zaskarżyć do sądu, są prawomocne.*

Od decyzji SKO (druga instancja) nie służy odwołanie, zatem w dniu wydania jest ostateczna i podlega wykonaniu zgodnie z rozstrzygnięciem.

Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.).

art. 61. § 1. *Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania aktu lub czynności.*

§ 2. W razie wniesienia skargi:

1) na decyzję lub postanowienie - organ, który wydał decyzję lub postanowienie, może wstrzymać, z urzędu lub na wniosek skarżącego, ich wykonanie w całości lub w części, chyba że zachodzą przesłanki, od których w postępowaniu administracyjnym uzależnione jest nadanie decyzji lub postanowieniu rygoru natychmiastowej wykonalności albo, gdy ustawa szczególna wyłącza wstrzymanie ich wykonania;

(...).

§ 3. *Po przekazaniu sądowi skargi sąd może na wniosek skarżącego wydać postanowienie o wstrzymaniu wykonania w całości lub w części aktu lub czynności, o których mowa w § 1, jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo wyrządzenia znacznej szkody lub spowodowania trudnych do odwrócenia skutków, z wyjątkiem przepisów prawa miejscowego, które weszły w życie, chyba że ustawa szczególna wyłącza wstrzymanie ich wykonania. Odmowa wstrzymania wykonania aktu lub czynności przez organ nie pozbawia skarżącego złożenia wniosku do sądu. Dotyczy to także aktów wydanych lub podjętych we wszystkich postępowaniach prowadzonych w granicach tej samej sprawy.*

Ponieważ decyzja SKO w Lesznie z 19 marca 2021 r. nie została wstrzymana ani przez SKO ani przez WSA w Poznaniu MOPR był zobligowany wypłacić skarżącej świadczenie pielęgnacyjne od dnia 24 maja 2021 r.

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.).

Art. 17. 1. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności

- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

1a. Osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 4, innym niż spokrewnione w pierwszym stopniu z osobą wymagającą opieki, przysługuje świadczenie pielęgnacyjne, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) rodzice osoby wymagającej opieki nie żyją, zostali pozbawieni praw rodzicielskich, są małoletni lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 2) nie ma innych osób spokrewnionych w pierwszym stopniu, są małoletnie lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- 3) nie ma osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub legitymują się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

1b. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

2. -2d (uchylony).

(...)

4. Kwotę świadczenia pielęgnacyjnego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

5. Świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli:

- 1) osoba sprawująca opiekę:
 - a) 25 ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia

przedemerytalnego lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym,

b) ma ustalone prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, świadczenia pielęgnacyjnego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

2) osoba wymagająca opieki:

a) pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

b) została umieszczona w rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej spokrewnionej, rodzinnym domu dziecka albo, w związku z koniecznością kształcenia, rewalidacji lub rehabilitacji, w placówce zapewniającej całodobową opiekę, w tym w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, z wyjątkiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą, i korzysta w niej z całodobowej opieki przez więcej niż 5 dni w tygodniu;

3) na osobę wymagającą opieki inna osoba ma ustalone prawo do wcześniejszej emerytury;

4) (uchylony);

5) na osobę wymagającą opieki jest ustalone prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego, prawo do świadczenia pielęgnacyjnego lub prawo do zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;

6) na osobę wymagającą opieki inna osoba jest uprawniona za granicą do świadczenia na pokrycie wydatków związanych z opieką, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

(...).

Art. 26. 1. Świadczenia rodzinne wypłaca się w okresach miesięcznych.

(...)

Przewodnicząca

Komisji Skarg, Wniosków i Petycji